

*„Ezt mondja a
Seregeknek Ura:
Gondoljátok meg
jól a ti útaitokat!*

(Agg 1,7)

Uram,
szeretnék kész
lenni országod
eljövetelére!

„A legszebb tulajdonságok” - 15.
Az előre gondolkodásról

Kedves olvasó! Szoktál előre gondolkodni, előre tervezni? Amikor fejlődnek gyermekeink, vagy éppen mi felnőtt gyermekek szeretnénk érettebb emberré válni, gyakori tanácsként hangozhat el: előbb gondolkodj, azután beszélj, vagy éppen cselekedj. Amikor Nágocsra költöztem, és a főépületünk tetőterében gipszkartonoztak, gyakran hallattam a tapasztaltabb mesteremberek jó tanácsait: Kétszer mérünk, egyszer vágunk. Remélem, hogy ők sem a saját kárukon tanultak.

Talán szép tulajdonságnak tarjuk azt, ha valaki előrelátó, időben előre gondolkodik, megfontolt. Úgy gondoljuk, hogy e tulajdonság néhány kiválasztott kiváltsága, de ránk kevésbé lehet jellemző. Valóban igazak ezek az érzéseink? Megismerhetjük saját és gyermekeink jövőjét meghatározó szabályszerűségeket? Tudatos gondolkodással és azok alapján hozott döntéseinkkel beeshetünk életünk folytatásába? Szükségünk van erre? Hogyan tegyük?

Isten előre lát, előre tervez

Egy családban 12 fiútestvér született. Nem mondhatnánk igazán jó testvéreknek őket, és a szülők is követtek el nevelési hibákat. Egy idő után a 10 nagyobb testvér annyira meggyűlölte öccsét, hogy megölését tervezték. Aztán lelkiismeretük fékező hatására „csak” kútba dobták, végül eladták emberkereskedőknek. Így lett Józsefből egyiptomi rabszol-

ga. Isten a tíz nagyfiú irigységét is arra használta fel, hogy József testvérüket Egyiptomba kötöztesse. A fiatalembert további igen nehéz próbákon keresztül nevelte, és tette alkalmassá arra a feladatra, hogy később családjá életét és Egyiptom gazdaságát megmentse, életben tartsa.

A hét évi igen komoly aszály beköszönte után nem sokkal élelemért érkeznek József bátyjai Egyiptom kormányzójához, Józsefhez, Ő nem árulta el kilétét, csak harmadik találkozásuk idején hívta félre őket ünnepi ebédre, és vizsgálta jellemüket, hogy változtak-e az elmúlt évek alatt. Azt tapasztalta, hogy legkisebb testvérükre már nem irigykednek, és nem akarnak szomorúságot okozni neki és szüleiknek sem. Felfedte kilétét előttük, és beszélt Isten értük való előre látásáról, tervezett, tudatos beavatkozásáról. *„És most ne bánkódjatok, és ne bosszankodjatok azon, hogy engem ide eladtatok; mert a ti megmaradástokért küldött el engem Isten ti előttetek.”* (1Móz 45,5) Bocsánatot is kértek Józseftől.

Négy évszázaddal később Isten újabb választott embere, Mózes indulatossága következtében embert ölt. Menekülnie kellett Egyiptomból, és így a pusztában pásztorként készülhetett fel népe kivezetésére rabszolgáságuk helyszínéről. Isten megbocsátott neki, de bűnének lelkére gyakorolt hatása miatt nagy árat kellett fizetnie.

A médó-perzsa császár, Ahasvérus, második felesége éppen egy zsidó lány lett. Ebben az időben az egyik gonosz kormányzó éppen a zsidó nemzet kiirtását eszközölte ki a császárnál. A rokonok kérelték a Királynőt, Esztert, hogy tegyen valamit családjáért, nemzetéért és önmagáért. Nem volt könnyű dolga, de megértette, hogy Isten tudatosan hívta el a királynői pozícióra, hogy szószólója lehessen az igazságtalan üldözés feloldásának. Isten vele volt. *„Mert ha e mostani időben te hallgatsz, másunnan lesz könnyebbségük és szabadulások a zsidóknak; te pedig és atyád háza elvesztek. És ki tudja, talán e mostani időért jutottál királyságra?”* (Esz 4,14)

Isten minden cselekedete tudatos, tervezett, és ráadásul beépíti az ember szabad választásából, és gyarlóságából következő döntéseket. Mivel a mennyben már Lucifer vád alá helyezte Istent és világkormányzásának alapelvét, az önzetlenséget. Így rendkívüli módon támadta az embert, hiszen itt kapott lehetőséget arra, hogy önzését, és kísértéseit ránk zúdíthassa – már hogyha engedünk neki. Isten azonban előre elkészítette szabadító tervét is megváltásunkra. Élünk vele? *„Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.”* (Róm 5,8)

A törvényszerűségek a jövőt „jósolják”

Az előre látás, a jövő ismerete csak Isten kiváltsága? Mi is képesek lehetünk rá? Szükségünk van rá? Milyen mértékben? Egy pillanatra álljunk meg a törvényszerűségek fogalomnál. Mit is jelent? A kislexikon.hu ezt írja róla „...a jelenségek, folyamatok közötti lényeges, tartós, általános és szükségszerű összefüggés...” Tehát ha tanulás útján vagy tapasztalatokból elsajátítjuk, hogy miből mi következik, akkor egy bizonyos mértékben előrelátóbbak leszünk, mintha nem is foglalkoznánk semmilyen törvényszerűséggel. A Biblia számos bölcsessége tanítja nekünk ezt az ok-okozati összefüggést. Íme egy példa Mózes búcsúbeszédéből: „*Lám elődbe adtam ma néked az életet és a jót: a halált és a gonoszt. Mikor én azt parancsolom neked ma, hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, hogy járj az ő útain, és tartsd meg az ő parancsolatait, rendeléseit és végzéseit, hogy élj és szaporodjál, és megáldjon téged az Úr, a te Istened a földön, amelyre bemész, hogy birjad azt. Ha pedig elfordul a te szíved, és nem hallgatsz meg, sőt elhajolsz, és idegen isteneket imádsz, és azoknak szolgálsz; Tudtotokra adom ma néktek, hogy bizony elvesztek: nem éltek sok ideig azon a földön, amelyre a Jordánon általkelvén, bemész, hogy birjad azt.*” (5Móz 30,15–18)

A törvényszerűségekkel való kapcsolatunk

A következő kérdés, hogyan viszonyulunk a megismerhető törvényszerűségekhez? Ha kiskorban megtanultunk engedelmeskedni, képesek vagyunk kívánságaink felett önuralmat gyakorolni, akkor könnyű lesz a szabályszerűségek megismerése után jó döntéseket hozni. Ebből adódóan pedig lelkileg békés, kiegyensúlyozott, boldog életet élni. Íme egy példa egy törvényszerűséggel kapcsolatban. A rossz kívánság fékezésének és önmagunkban való elterelésének képessége életet menthet. „*Hanem mindenki kísértetik, amikor vonja és édesgeti a tulajdon kívánsága. Azután a kívánság megfogaván, büntet szól; a bűn pedig teljességre jutván halált nemz.*” (Jak 1,14–15)

Jézus a hegyi beszéd legvégén egy igen fontos példázatot mondott el az előre gondolkodás szükségességéről. Egy példázat áll előttünk, mely az Isten beszédeire való odafigyelésünkkel, annak való engedelmességgel kapcsolatban fogalmaz alapvető törvényszerűségeket. Így hangzik. „*Valaki azért hallja én tőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette az ő házát. És ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba; de nem dőlt össze: mert a kősziklára építetett. És valaki hallja én tőlem e beszédeket, és nem cselekszi meg azokat, hasonlatos lesz a bolond emberhez, aki a fűvényre (homokra) építette házát. És ömlött az eső, és eljött az árvíz, és fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és összeomlott: és nagy lett annak romlása.*” (Mát 7,24–27)

Döntések a tudatosabb életvezetés érdekében

Isten jövőnkre vonatkozó csodálatos ígéretei ma is érvényesek. Lehetőségünk vagy úgy dolgozni, úgy enni, úgy szabadidőt eltölteni, sőt úgy illemhelyre menni, hogy mindezek közben élénk emlékezetünkben van Istennel való szoros kapcsolatunk, és az örök élet szabályainak gyakorlása. Fontos dolog számunkra az örök életbe vetett reménységünk? „*Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, és vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön.*” (Zsid 11,13)

A törvényszerűségek ismerete okán a fogságba kerül Dániel és három fiatal kortársa előre gondolkodva elhatározta, hogy elveihez hű marad az első perctől fogva. Hűségéért Isten azonnali védelemmel vette körül őt és társait. „*De Dániel eltökélte az ő szívében, hogy nem fertőzteti meg magát a király ételével és a borral, amelyből az iszik, és kérte az udvarmesterek fejedelmét, hogy ne kelljen magát megfertőztetnie. És az Isten kegyelemre és irgalomra méltóvá tette Dánielt az udvarmesterek fejedelme előtt; És mondta az udvarmesterek fejedelme Dánielnek: Félek én az én uramtól, a királytól, aki megrendelte a ti ételeteket és italotokat; minek lássa, hogy a ti orcáztok hitványabb amaz ifjakénál, akik egykorúak veletek? És így bűnbe kevernétek az én fejemet a királynál. És mondta Dániel a felügyelőnek, akire az udvarmesterek fejedelme bízta Dánielt, Ananiást, Misáelt és Azariást: Tégy próbát, kérlek, a te szolgálóiddal tíz napig, és adjanak nekünk zöldségféléket, hogy azt együnk, és vizet, hogy azt igyunk. Azután mutassák meg néked a mi ábrázatunkat és amaz ifjak ábrázatát, akik a király ételével élnek, és a szerint cselekedjél majd a te szolgálóiddal. És engedett nekik ebben a dologban, és próbát tett velük tíz napig. És tíz nap múlva szebbnek látszott az ő ábrázatuk, és testben kövérebbek voltak mindazoknál az ifjaknál, akik a király ételével éltek. Elvette azért a felügyelő az ő ételüket és az ő italokul rendelt bort, és adott nekik zöldségféléket.*” (Dán 1,8–16)

Ezért kérlel Pál apostolon keresztül a Biblia, hogy előre – a jövőt tervezve gondolkodjunk, szóljunk és hozzunk cselekedeteinkre nézve döntéseket. „*Se ne szánjátok oda a ti tagjaitokat hamisságnak fegyvereiül a bűnnek; hanem szánjátok oda magatokat az Istennek, mint akik a halálból életre keltetek, és a ti tagjaitokat igazságnak fegyvereiül az Istennek. Mert a bűn ti rajtatok nem ural kodik; mert nem vagytok törvény alatt, hanem kegyelem alatt.*” (Róm 6,13–14)

„Azért akár esztek, akár isztok, akármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére műveljetek.” (1Kor 10,31)

A témához olvasásra javasolt további igehelyek, megjegyzéseim:

1Móz 2,16–17; Luk 14,28–30; Zsolt 119,92; Péld 2,1–6; 1Ján 3,2

Elhangzott: **Nágocs, 2013. június 1.** www.banहितibor.hu

Elhangzott: **Nágocs, 2012. június 9.** www.banहितibor.hu

Elhangzott: **Szekszárd, 2012.** www.banहितibor.hu